

Huvudman

Göteborgs kommun
goteborg@goteborg.se

Kopia:

arbetsmarknadsvuxenutbildning@arbvux.goteborg.se
educ.info@educ.goteborg.se

Ärendet

Tillsyn av kommunal vuxenutbildning, komvux, på Studium SFI 1 i Göteborgs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast **den 16 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utbildning kontinuerligt under året, plan mot kränkande behandling, betygsättning samt utformning av intyg efter genomförd orienteringskurs. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Göteborgs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Göteborgs kommun ska vidta följande åtgärder

Utbildning kontinuerligt under året

1. Se till att utbildningen i svenska som andraspråk på grundläggande nivå bedrivs kontinuerligt under hela året och att det är elevernas behov och förutsättningar som är vägledande i fråga om hur utbildningen förläggs i tid. Detta innebär att elever ska kunna fortsätta sina studier i pågående kurs/er utan obligatoriska uppehåll även, som i detta fall, under sommarmånaderna. En beskrivning av på vilket sätt huvudmannen tillsett att utbildningen bedrivs kontinuerligt under hela året ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (20 kap. 2 § andra stycket skollagen, 2 kap. 25 § förordningen [2011:1108] om vuxenutbildning)

Plan mot kränkande behandling

1. Se till att aktuell plan mot kränkande behandling innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och

förhindra kränkande behandling av elever, vilka avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. (6 kap. 8 § skollagen)

2. Se till att planen mot kränkande behandling upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. (6 kap. 8 § skollagen, 2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Betygsättning

1. Se till att betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen i kursen vid den tidpunkt när betygen ska sättas. (3 kap. 16 § skollagen, 4 kap. 2–3 §§ förordningen om vuxenutbildningen)

Utformning av intyg efter genomförd orienteringskurs

1. Se till att intyg som utfärdas efter genomförd orienteringskurs utformas som och har det innehåll som anges i bilaga 1 och 4 till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2014:120) om utformningen av intyg efter kommunal vuxenutbildning (4 kap. 25 § förordningen om vuxenutbildning, 1 § samt bilaga 1 och 4 till Skolverkets föreskrifter om utformningen av intyg i kommunal vuxenutbildning)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Göteborgs kommun en anmärkning avseende brist rörande information till elevers hemkommuner om revidering av individuella studieplaner. Göteborgs kommun ska senast **den 16 januari 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att utbildningen är anpassad så att varje elev ges stöd och undervisning utifrån sina individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar; arbetet med extra anpassningar; ett förebyggande arbete för att skapa trygghet samt åtgärdande arbete för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:540) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2025 inlett en tillsyn av komvux vid Studium SFI 1 som bedrivs av Göteborgs kommun i egen regi inom ramen för utbildningsnämndens ansvarsområde. Vid Studium SFI 1 tillhandahålls komvux i svenska för invandrare (sfi) samt kurser i svenska som andraspråk inom komvux på grundläggande nivå.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Studium SFI 1 följer gällande bestämmelser om utbildningen är anpassad så att varje elev ges stöd och undervisning utifrån sina individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar; arbetet med extra anpassningar; utbildningen bedrivs kontinuerligt under året; revidering av elevernas individuella studieplaner; förebyggande och åtgärdande arbete för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling; betygssättning samt utformning av intyg.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, kuratorn och specialpedagogen samt rektorn för Studium SFI 1 mellan den 12 maj 2025 och 14 maj 2025. En kompletterande intervju har gjorts den 27 augusti 2025 med en rektor och skolchef på förvaltningen arbetsmarknad och vuxenutbildning (Arbvux). Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskataloger, intyg och individuella studieplaner. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

I kommunfullmäktiges Reglemente för Göteborgs stads nämnd för arbetsmarknad och vuxenutbildning anges följande: Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning har övergripande ansvar för den kommunala vuxenutbildningen. Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning är huvudman för kommunal vuxenutbildning, utom för den vuxenutbildning som utförs i kommunal regi av utbildningsnämnden. Nämnden ska svara för att vuxenutbildning tillhandahålls enligt skollagen, förordning om vuxenutbildning samt övrig aktuell lagstiftning inom utbildningsområdet. Nämnden ansvarar även för all antagning till kurser inom kommunal vuxenutbildning.

I kommunfullmäktiges Reglemente för Göteborgs stads utbildningsnämnd anges följande: Utbildningsnämnden ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom vuxenutbildning i kommunal regi. Utbildningsnämnden är huvudman och ansvarar även för de uppgifter som ankommer på kommunen inom vuxenutbildning i kommunal regi enligt skollagen, förordningen om vuxenutbildning samt övrig aktuell lagstiftning inom utbildningsområdet. Med vuxenutbildning i kommunal regi, avses i detta reglemente, utförande av kommunal vuxenutbildning. Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ansvarar dock för samordning, strategisk planering och antagning avseende vuxenutbildningen i Göteborgs Stad.

I det från utbildningsförvaltningen inskickade dokumentet *Ansvarsfördelning mellan rektor på förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning (Arbvux) och rektor på utbildningsförvaltningen (UBF) avseende kommunal vuxenutbildning och särvux i egenregi*, anges bland annat följande. I Göteborgs Stad är Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning (NAV) styrelse för kommunal vuxenutbildning och särvux. NAV har ansvaret för att tillhandahålla vuxenutbildning inom Göteborgs Stad, genom upphandling av anordnare och genom kommunens egenregiverksamhet. NAV/Arbvux har ansvar för att planera, samordna och följa upp utbildningen och för att följa upp ingångna avtal och överenskommelser. Arbvox lägger årligen en beställning till UBF med ekonomisk ram. Arbvox ansvarar för antagning, fastställande av riktlinjer och genomförande av analyser, strategiska bedömningar, uppföljning, övergripande kvalitetssäkring samt uppföljning av kommunens vuxenutbildning. UBF har utifrån sitt huvudmannaskap ansvar för sitt eget systematiska kvalitetsarbete. I korthet fördelas det myndighetsansvar som åvilar rektor så att rektor på Arbvox har ansvar fram till att en studerande tas in i utbildning vid UBF. Därefter följer i dokumentet en förteckning över ansvarsfördelningen mellan rektor på Arbvox och rektor på UBF.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utbildning kontinuerligt under hela året

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, kuratorn, specialpedagogen och rektorn på Studium SFI 1 framgår att utbildningen i komvux på grundläggande nivå i kursen svenska som andraspråk, är upplagd med ett studieuppehåll under sommaren årligen. Innevarande år är studieuppehållet från den 23 maj till den 4 augusti. För de elever som påbörjat sin kurs i mars får eleverna, enligt lärare, göra ett uppehåll i undervisningen i pågående kurs mellan den 23 maj och 4 augusti. Av upplägget i de individuella studieplaner som Skolinspektionen tagit del av framgår att under perioden 2025-03-17 – 2025-05-23 läser en elev 50 poäng av svenska som andraspråk, nationell delkurs 1 som totalt omfattar 100 poäng. En annan elev läser under samma period 100 poäng av svenska som andraspråk nationell delkurs 3 som totalt omfattar 200 poäng.

Såväl elever, lärare som rektorn uppger att det finns elever som studerar på grundläggande nivå i kursen svenska som andraspråk, som uttrycker behov av och önskemål om att kunna studera också under sommaruppehållet. Bland annat uppges att eleverna vill färdigställa sin utbildning så snart som möjligt.

I intervju med rektorn framkommer att trots att eleverna kan ha behov av att studera under uppehållet i utbildningarna, så är det inte för Studium SFI 1 möjligt att erbjuda utbildning och att Arbvux har fattat beslut om upplägget och de tidsmässiga ramarna för utbildningen. I information från utbildningsförvaltningen inför tillsynen anges att Studium SFI 1 utför utbildning på beställning av Arbvux och detta bekräftas också i intervju med en rektor och skolchefen vid Arbvux. De bekräftar också att de elever som påbörjat sin kurs i svenska som andraspråk inom komvux på grundläggande nivå i mars får göra ett studieuppehåll mellan slutet på maj och början av augusti och att Arbvux beslutar om studieperioderna. Skolchefen uppger att det borde finnas elever som vill studera under sommaren, men erfarenheten visar att det brukar vara få och egenregin vill inte starta verksamheter med alltför litet elevunderlag.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utgångspunkten för utbildningen av en enskild elev ska vara elevens behov och förutsättningar. (20 kap. 2 § skollagen)

Detta innebär att dessa kriterier ska vara vägledande för hur utbildningen genomförs. Detta kan gälla utbildningens förläggning i tid och rum, val av

metoder och hjälpmedel, men även innehåll. Det är också viktigt att den kommunala vuxenutbildningen erbjuds i flexibla former och på tider som passar de studerandes behov. (prop. 2009/10:165 s. 475)

I förordningen (SKOLFS 2012:101) om läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12) anges att vuxenutbildningens målgrupp är heterogen och eleverna är individer med mycket olika förutsättningar. Även elevernas mål med utbildningen kan variera kraftigt. Utbildningen måste därför anpassas utifrån individens behov och förutsättningar och den kan variera både till längd och till innehåll. Vuxenutbildningen ska alltid möta varje elev utifrån elevens behov och förutsättningar. (Lvux12, 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Vuxenutbildningens uppdrag)

I förordningen om vuxenutbildning framgår att utbildningen ska bedrivas kontinuerligt under hela året. (2 kap. 25 § förordning om vuxenutbildning)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen inte bedrivs kontinuerligt under hela året, vilket är en brist. Av utredningen framgår att samtliga elever som har sin kursstart i mars i svenska som andraspråk inom komvux på grundläggande nivå har ett uppehåll i kursen under sommaren då det inte bedrivs någon utbildning för eleverna. Innevarande år pågår uppehållet mellan den 23 maj och 4 augusti. Utredningen visar också att uppehållet inte beror på en anpassning till elevernas behov och förutsättningar utan att kurserna generellt planeras på detta sätt av andra orsaker. Det finns även elever som studerar svenska som andraspråk på grundläggande nivå som ger uttryck för att de skulle vilja läsa färdigt kursen utan uppehåll. Att utbildningen inte bedrivs kontinuerligt under hela året innebär att elevers studier inte kan slutföras så snabbt som annars skulle vara fallet och att elevers tid i utbildning därmed förlängs.

Planen mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen fått del av dokumentet *Handlingsplan – Allas lika värde – rektorsområde Studium Sfi1 Kviberg 2024/2025*. Av dokumentet framgår att den utöver för verksamheten som bedrivs inom ramen för Studium SFI 1 även gäller för flera andra verksamheter i andra lokaler med andra ansvariga rektorer inom organisationen. I dokumentet beskrivs generella insatser för dessa verksamheter, exempelvis att informera om planen till elever och personal i verksamheterna, att utbildningen skall ge utrymme för ett mångfalds- och genusperspektiv när det gäller innehåll i undervisnings- och examinationsformer, att erbjuda elever/studerande och anställda en god psykosocial miljö som inte ger

grogrund för några former av diskriminering, trakasserier eller kränkande särbehandling samt att påtala diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling som förekommer. Under rubriken analys/handlingsplan nämns för den tillsynade verksamheten att de behöver informera eleverna mer om stödfunktioner och var man kan söka stöd i en utsatt situation samt informera om planen för allas lika värde samt att de under år 2024 arbetar sektorsövergripande med värden och normer gentemot personalen. Dokumentet innehåller inte åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever på den specifika verksamheten som ingått i tillsynen. Rektorn uppger vid intervju att det finns en plan utöver den som redan skickats in till Skolinspektionen. Skolinspektionen har tagit del av kompletteringen; *Bilaga Handlingsplan – Allas lika värde – rektorsområde Studium Kviberg 2025*. Av dokumentet framgår inga ytterligare åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling på den specifika enheten.

I intervjuer beskriver lärare, kuratorn, specialpedagogen och rektorn att de enkäter som genomförs i verksamheten för att undersöka elevernas upplevelse av trygghet, inte visar några negativa resultat. Lärare och rektorn beskriver att det kan finnas ett behov att utveckla undersökningen av elevernas upplevelse av trygghet. De beskriver att trots att lärare och språkstödjare går igenom frågeställningarna med eleverna kan frågorna vara svåra för elever att förstå vilket medför att elevernas upplevelse av trygghet kanske inte kan fångas helt.

Rektorn uppger att det är hen som tar fram en plan för kommande läsår efter att enkäter genomförts. Lärare uppger att eleverna inte är delaktiga i att ta fram planen. Rektorn beskriver att eleverna är delaktiga i att ta fram planen genom att de deltar i enkäter samt genom att det finns möjlighet för elevrådet att lyfta frågor som gäller trygghet. Detta sker dock inte systematiskt, enligt rektorn, utan endast om eleverna i elevrådet själva lyfter en sådan fråga.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. (6 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen)

Enligt förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling ska en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har sett till att det upprättats en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever enligt det som författningarna anger. Detta är en brist. Utredningen visar att det visserligen finns en framtagen plan men att den inte innehåller en redogörelse för vilka åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året för den verksamhet som ingår i tillsynen. Det framkommer inte heller insatser som har tagits fram utifrån ett identifierat behov för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Insatserna som finns nämnda i planen är utformade för flera verksamheter och är generella som att informera eleverna om planen samt att arbeta med personalen med normer och värden som ska gälla i verksamheterna. Utredningen visar därutöver att eleverna inte är delaktiga i framtagandet av planen utan endast besvarar enkäter om sina upplevelser av trygghet. Det är av vikt att planen innehåller åtgärder för att skapa ett tryggt klimat och förebygga kränkande behandling samt att dessa utgår från behov hos eleverna i den aktuella verksamheten. Elevernas medverkan i framtagandet av planen är ett sätt att säkerställa att relevanta åtgärder vidtas.

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att betyg i genomförda kurser sätts av en utsedd ansvarig lärare även när flera lärare undervisar eleverna i kurserna när betyg ska sättas. Detta gäller i såväl kurser inom komvux i sfi som i svenska som andraspråk på grundläggande nivå. Lärare och rektorn beskriver att flera lärare undervisar eleverna i varje kurs men att lärarna ansvarar för att sätta betyg samt signera betygskataloger för de elever som de ansvarar för som så kallade klasslärare. Ansvarig lärare samlar in underlag och kommunicerar med de andra lärarna som undervisat eleverna om elevernas prestationer. De uppger emellertid att det enbart är den ansvariga läraren som fattar beslut om betyget i kursen. Om lärarna skulle vara oense är det den ansvariga läraren som beslutar om betyget. De

uppgger att samtliga lärare som undervisar eleverna i kurserna är legitimerade och behöriga i aktuella kurser. Vidare beskriver de att betygen sätts i direkt anslutning till att eleverna har avslutat kurserna samt att ansvarig lärare skriver på/signerar betygskatalogen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § skollagen)

I förordningen om vuxenutbildning anges att om fler än en lärare bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas och bara någon eller några av dessa är legitimerade, ska betyget beslutas av den eller de legitimerade lärarna.

Vidare anges att om ett betyg är beroende av två eller flera legitimerade lärares bedömning och dessa inte kan enas, ska betyget beslutas av den eller de av dessa lärare som har behörighet att undervisa i det ämne som betyget avser.

Om ett betyg är beroende av en bedömning av två eller flera legitimerade lärare som inte är behöriga att undervisa i det ämne som betyget avser och dessa inte kan enas, ska betyget beslutas av rektorn. (4 kap. 2-3 §§ förordningen om vuxenutbildning)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i betygsättningen. Utredningen visar att endast en lärare beslutar om betyg trots att flera lärare undervisar eleverna i kursen vid tiden då ett betyg ska sättas. Detta är en brist då samtliga lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas ska besluta om betyg, eftersom samtliga lärare i detta fall är legitimerade och behöriga i kurserna de undervisar. Det framkommer också att om lärarna är oense om ett betyg i samband med diskussioner, är det även då den ansvariga läraren som fattar beslut om vilket betyg som ska sättas. I författningarna anges att om ett betyg är beroende av en bedömning av två eller flera legitimerade lärare som är behöriga att undervisa i det ämne som betyget avser och dessa lärare inte kan enas, ska betyget i stället beslutas av rektorn. Då utredningen visar att det i samtliga fall endast är den ansvariga läraren som fattar beslut om betyg är det också endast denna lärare som sedan signerar uppgiften i betygskatalogen. Enligt författningarna är det den eller de som beslutar om

ett betyg som ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Det måste dock vara rätt person/er enligt författningarna som beslutar om betyget och sedan samma person/er som daterar och signerar det i betygskatalogen.

Utredningen visar slutligen att betygsättning sker i anslutning till att eleverna avslutat kurserna vilket Skolinspektionen således inte bedömer som en brist.

Intyg efter genomförd orienteringskurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynen begärt exempel på intyg som utfärdats till elever som genomgått orienteringskurser och fått del av intyg för orienteringskurser i *matematik*, *arbetsliv i skolans värld* samt *arbetsliv*. I två av intygen anges Studium, Kursintyg, *Orienteringskurs matematik* respektive *Arbetsliv i skolans värld*, plats för elevens namn, utbildningsperioden angiven i antal veckor och år, innehåll i kursen och ett namn på en person (i ett fall kompletterat med titeln lärare) som ska underteckna intyget. I det tredje intyget anges Kursintyg, elevens namn, elevens personnummer, kursens namn, kursens omfattning i veckor, timmar/vecka och period kursen genomförts, innehåll i orienteringskursen samt titlar och namn på personer som ska underteckna intyget. Intygens utformning liknar inte utformningen i bilaga 4 till Skolverkets föreskrifter om utformningen av intyg i kommunal vuxenutbildning. De har till exempel inte föreskrivet dokumenthuvud och kolumner.

Rättslig reglering

Av förordningen för vuxenutbildning framgår att den som har genomgått en orienteringskurs ska få ett intyg. (4 kap. 25 § förordningen om vuxenutbildning)

Av Skolverkets föreskrifter om utformningen av intyg i kommunal vuxenutbildning framgår i 1 § att intyg som utfärdas i kommunal vuxenutbildning enligt 20 kap. skollagen (2010:800) samt förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning ska innehålla de uppgifter som anges i bilaga 1 och vara utformade på det sätt som anges i bilaga 4 till dessa föreskrifter om inte annat inte följer av 2 eller 3 §.

I bilaga 1 anges följande

1. Dokumenthuvud

Ett intyg ska innehålla ett dokumenthuvud. Dokumenthuvudet får innehålla huvudmannens eller skolenhetens logotyp på den plats som anges i bilaga 4.

Dokumenthuvudet på intygets första sida ska innehålla följande uppgifter:

- dokumentnamn: Intyg
- skolform och i förekommande fall nivå inom skolformen
- datum för utfärdande
- namn på huvudman och namn på skolenhet
- sidnumrering exkl. bilagor
- antal bilagor
- elevens efternamn, tilltalsnamn och personnummer (fältet för personnummer ska vara rastrerat)
- Skolverkets skolenhetskod.

Övriga sidors dokumenthuvud ska innehålla följande uppgifter:

- dokumentnamn: Intyg
- skolform och i förekommande fall nivå inom skolformen
- datum för utfärdande
- namn på huvudman och namn på skolenhet
- sidnumrering exkl. bilagor
- elevens efternamn, tilltalsnamn och personnummer (fältet för personnummer ska vara rastrerat)
- Skolverkets skolenhetskod.

2. Beskrivning av kunskaper

Ett intyg ska innehålla ett fält för beskrivning av kunskaper. I detta fält ska elevens kunskaper efter genomgången kurs eller delkurs beskrivas.

3. Kurs

Ett intyg ska innehålla en kolumn för kurs. I denna kolumn ska kursens eller delkursens namn anges. Om intyget avser flera kurser eller delkurser redovisas dessa i bokstavs- och eventuell nummerordning.

4. Kurskod

Ett intyg ska innehålla en kolumn för kurskod. I denna kolumn ska Skolverkets kurskod för kursen eller delkursen anges. Om kursnamnet skrivs på fler än en rad ska kurskoden anges på den sista raden.

5. Noteringar

Intyg ska innehålla ett fält för noteringar.

Följande uppgifter ska i förekommande fall anges i noteringsfältet eller i bilaga till intyget:

- en beskrivning av delkursens innehåll och omfattning, i det fall delkursen inte är en nationell delkurs
- en beskrivning av den individuella kursens innehåll och omfattning
- en beskrivning av orienteringskursens syfte, innehåll och omfattning
- en beskrivning av innehållet i en specialiseringskurs eller kurs som kan läsas med olika innehåll.

Dessutom kan andra uppgifter anges i noteringsfältet eller i bilaga till intyget.

6. Underskrift

Rektorn ska skriva under sista sidan i intyget samt signera varje annan sida i intyget och i förekommande fall bilaga till intyget. Underskriften på sista sidan i intyget ska ges ett namnförtydligande. (Skolverkets föreskrifter om utformningen av intyg i kommunal vuxenutbildning i dess lydelse före den 1 juli 2025)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elever som genomgått en orienteringskurs inte får ett intyg som har ett innehåll och är utformat i enlighet med författningarnas krav. Detta är en brist. Utredningen visar att eleverna får ett intyg efter genomgången orienteringskurs men att de intyg som utfärdats inte är utformade på det sätt som anges i bilaga 4 till Skolverkets föreskrifter om utformningen av intyg i kommunal vuxenutbildning. Intygen saknar även väsentliga delar som ett intyg efter genomförd orienteringskurs ska innehålla, exempelvis uppgifter om skolform och skolformsdel, datum för utfärdandet, Skolverkets skolenhetskod, beskrivning av kunskaper, kurskod samt underskrift av rektorn.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Göteborgs kommuns verksamhet vid Studium SFI 1 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller brister rörande att utbildningen inte bedrivs kontinuerligt under året, innehållet i planen mot kränkande behandling och elevernas deltagande i upprättande och uppföljning av densamma, betygsättning samt intygs innehåll och utformning. Det finns därför skäl att förelägga Göteborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn för Studium SFI 1 beskriver i intervju att elevernas individuella studieplan uppdateras vid behov. I en komplettering efter tillsynsbesöket beskriver rektorn att hen inte informerar elevernas hemkommuner i

samband med revidering av elevernas individuella studieplaner. Rektorn beskriver att det finns elever från andra hemkommuner än Göteborg som studerar inom verksamheten, där det skulle bli aktuellt att informera om eventuella revideringar i elevernas individuella studieplaner. I en komplettering från utbildningsförvaltningen samt i en kompletterande intervju med företrädare för Arbvux beskrivs att Arbvux ansvarar för att informera hemkommunen när ändringar sker när det gäller elevernas deltagande i nya kurser eller orienteringskurser samt vid behov av utökat stöd genom att en fråga om interkommunal ersättning då ställs. Hemkommunen får information om de förändringar som kostar/är en ersättningsfråga. Vidare framkommer att de inte har arbetssätt för att informera hemkommuner om övriga justeringar i de individuella studieplanerna, exempelvis elevens utbildningsmål.

Skolinspektionen har fått del av ett dokument som beskriver ansvarsfördelningen mellan rektorn på Arbvux och rektorn på utbildningsförvaltningen. I detta anges att "I korthet fördelas det myndighetsansvar som åvilar rektor så att rektor på Arbvux har ansvar fram till det att en studerande tas in i utbildning vid UBF. Nedan följer en förteckning över ansvarsfördelningen mellan rektor på Arbvux och rektor på UBF." Vid lagrum 20 kap. 8 § skollagen anges att hemkommunen ansvarar för att det upprättas en individuell studieplan för varje elev. Vid författningen 2 kap. 16 § förordningen om vuxenutbildning, anges att rektorn för Arbvux ansvarar för att en individuell studieplan upprättas för en elev i samband med antagningen enligt 20 kap. 8 § skollagen och 2 kap. 16 § förordningen om vuxenutbildning samt att rektor för UBF ansvarar för revisionen av den individuella studieplanen. Det anges inte i dokumentet vem som ska informera elevens hemkommun vid en revidering av den individuella studieplanen vid någon av lagrummen.

Rättslig reglering

I förordning om vuxenutbildning står att i 20 kap. 8 a § skollagen anges att hemkommunen ansvarar för att en individuell studieplan upprättas för varje elev och att planen ska innehålla uppgifter om den enskildes utbildningsmål och planerad omfattning av studierna.

I den individuella studieplanen ska omfattningen av studierna anges i verksamhetspoäng när det gäller kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning. Om utbildningsmålet för en elev i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå är en gymnasieexamen, ska det i planen anges vilket program inom gymnasieskolan som utbildningen huvudsakligen motsvarar eller vilket studieområde inom kommunal vuxenutbildning som utbildningen är inriktad mot. Vidare ska i förekommande fall målen för individuella kurser framgå av planen.

Den individuella studieplanen ska utarbetas i samverkan med eleven. Eleven ska i samband med utarbetandet erbjudas studie- och yrkesvägledning. I vägledningen ska det ingå information om möjligheter till fortsatta studier, arbetslivets kompetens- och rekryteringsbehov samt studieekonomiska förutsättningar. Planen ska upprättas i nära anslutning till antagningen och ska vid behov revideras.

Rektorn ansvarar för att planen revideras och att hemkommunen informeras om revideringen. (2 kap. 16 § förordningen om vuxenutbildning)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektor inte i samtliga fall ser till att elevernas hemkommuner informeras i samband med revidering av elevernas individuella studieplaner. Detta är en brist. Av utredningen framgår att rektor för Studium SFI 1 inte informerar elevernas hemkommuner om revideringar i de individuella studieplanerna. Arbvox ansvarar endast för och informerar elevens hemkommun om revidering i den individuella studieplanen när det sker ändringar av elevernas deltagande i kurser eller vid behov av utökat stöd. Det framgår vidare att hemkommuner inte informeras om övriga revidering av sådant som de individuella studieplanerna enligt författningarna ska innehålla, såsom en elevs utbildningsmål. I den ansvarsfördelning som finns mellan rektor på Arbvox och rektor på UBF framkommer inte heller vem som ansvarar för att hemkommunen informeras om en revidering. Det är därmed otydligt vem ansvaret åvilar.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Göteborgs kommuns verksamhet vid Studium SFI 1 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att informera elevens hemkommun när det sker revideringar i elevens individuella studieplan. Utredningen visar att elevernas hemkommuner inte får information om vissa revideringar av elevernas individuella studieplaner, såsom om elevens utbildningsmål ändras. Elevernas hemkommuner informeras dock om andra revideringar av elevernas studieplaner av Arbvox, såsom vid ändringar av elevernas kurser. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Göteborgs kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Utbildning utifrån elevens individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen information från huvudmannen inför tillsynen samt intervjuer med lärare, kuratorn, specialpedagogen och rektorn framgår att de har satt att arbeta för att eleven ska ges stöd och undervisning utifrån sina individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar. Det framkommer att elevernas kunskaper kartläggs när de börjar sina studier inom komvux i sfi och inom svenska som andraspråk på grundläggande nivå. Vidare beskrivs hur undervisningen i kurser kan varieras efter elevernas behov och förutsättningar på olika sätt, exempelvis till längd på kursen men också till innehållet i kursen såsom att ha fokus på vissa språkliga förmågor eller nivåanpassa material. Material tas vidare fram utifrån elevernas behov, exempelvis med bildstöd. Rektorn beskriver också att andra delar i arbetet är att anpassa gruppstorlek och personalresurser utifrån elevernas behov. Eleverna kan få extra hjälp av språkstödjare/studiehandledare som finns i verksamheten. Vidare framkommer att eleverna vid behov kan ges särskilda insatser.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utgångspunkten för utbildningen av en enskild elev ska vara elevens behov och förutsättningar. (20 kap. 2 § skollagen)

I förordningen om läroplan för vuxenutbildningen, (Lvux12), anges att vuxenutbildningens målgrupp är heterogen och eleverna är individer med mycket olika förutsättningar. Även elevernas mål med utbildningen kan variera kraftigt. Utbildningen måste därför anpassas utifrån individens behov och förutsättningar och den kan variera både till längd och till innehåll. Vuxenutbildningen ska alltid möta varje elev utifrån elevens behov och förutsättningar. (Lvux12, 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Vuxenutbildningens uppdrag)

Vidare anges att det är vuxenutbildningens ansvar att varje elev i kommunal vuxenutbildning och motsvarande utbildningar får stöd och undervisning utifrån sina individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar. (Lvux12, avsnitt 2.1. Kunskaper)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Göteborgs kommun brutit mot bestämmelserna inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbete med extra anpassningar**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av information från huvudmannen inför tillsynen samt av intervjuer med lärare, kuratorn, specialpedagogen och rektorn framgår att verksamhetens elevhälsoteam (kurator, specialpedagog, speciallärare, utbildningsledare samt rektor) träffas var tredje vecka och diskuterar elever med eventuella behov av extra anpassningar när lärare lyft sådana elevärenden. Exempel ges på att eleverna utifrån behov ges extra anpassningar genom stöd från lärare, specialpedagog och kurator. Detta kan innefatta att exempelvis anpassa uppgifter, ge mer tid, stöd att komma i gång med en uppgift och att få hjälp att veta vilken tid en uppgift förväntas ta. Eleverna kan också vid behov ges individuellt stöd eller stödinsatser i grupp i form av insatser i läs- och skrivfärdigheter, studieteknik samt samtal med kurator.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet. (3 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Förebyggande arbete för att skapa trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av information från huvudmannen inför tillsynen samt av intervjuer med lärare, kuratorn, specialpedagogen, elever och rektorn framgår att eleverna upplever att de är trygga i verksamheten. Enkäter genomförs återkommande för att kartlägga elevernas upplevelse av trygghet. Vidare går personalen med eleverna igenom värdegrundsfrågor bland annat kopplat till hälsa, demokrati, jämlikhet och mänskliga rättigheter. Därutöver arbetar varje lärare för att stötta en respektfull kultur i alla grupper. Rektorn beskriver även att de anordnar aktiviteter för att eleverna ska trivas.

Rättslig reglering

I skollagen anges att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero. (5 kap. 3 § andra stycket skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Göteborgs kommun brutit mot bestämmelserna inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdande arbete för att skapa trygghet samt förhindra kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av information från huvudmannen inför tillsynen samt av intervjuer med lärare, kuratorn, specialpedagogen och rektorn framgår att det finns rutiner för att hantera om en elev blir utsatt för kränkande behandling. De intervjuade uppger också att samtliga elever informeras om att det är nolltolerans mot kränkningar i verksamheten och tillvägagångssättet om någon blivit utsatt för kränkande behandling. Lärare säger att det inte känner till att det förekommer kränkningar i verksamheten och att de vet att de ska ta upp dessa med elevhälsoteamet och/eller rektorn. Rektorn beskriver att lärarna och eleverna kommer till rektorn och att rektorn då tar det vidare till huvudmannen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. (1 kap. 5 § andra stycket skollagen)

I skollagen anges att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567). (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Göteborgs kommun brutit mot bestämmelserna inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av beslutsfattare Jin Sarac Batifi.

Utredare Ingrid Jerkeman har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsråd Elisabeth Fogelberg medverkat.